

Instagramová Čítanka

ukážka

Komentáře

zora_nejzchlebova
Autorka: Bc. Zora Nejzchlebová

natalie_plojharova
Ilustrátorka: Natálie Plojharová

@blaza_m

**Čítanka vznikla během navazujícího studia v rámci předmětu
Didaktika literatury na Univerzitě Palackého Olomouc.**

Jak s #InstaČítankou pracovat?

Papírová čítanka, kterou držíte v rukou, je propojená s čítankou instagramovou. Téměř u každé ukázky proto najdete QR kód, který Vás na daný instagramový profil přesměruje.

Nemáte-li Instagram, nezoufejte. Nic se neděje! Načtením kódu se i vy k příspěvkům dostanete!

Společně budeme s Instagramem pracovat, tvořit různé příspěvky, vyhledávat podle hashtagů, plnit nejrůznější kvízy i anketky nebo se zamyslíme nad tím, jak vůbec tato sociální síť funguje.

Na konci každé hodiny si ke čtené ukázce zapíšete minimálně čtyři hashtagy, které podle vás nejlépe probíranou ukázku vystihnou. Může se jednat o náladu, postavu, literární směr, hodnocení...

...je to jen na vás!

Během hodin literatury se z vás také stanou umělci! Ať už v oblasti literatury, výtvarné či hudební výchovy. Fotografie ilustrací i jiných výtvorů zašlete, prosím, na instagramový profil Instačtení, či do emailu vyučující.

Čítankou vás bude provázet skřítek Hahtagín a víla Zlobilka Odkazanda.

Hodný Hashtagín, který miluje záhady je také velmi zvědavý. Často se ptá, co bude dál, i když k tomu v přečtené ukázce třeba ani nestihnete dojít. Projevte mu tedy pokaždé tu laskavost, že mu povíte alespoň váš názor a zdůvodníte, proč si to myslíte. Tímto ho ukonejšíte a jeho vděk jistě pocítíte.

Zato Zlobilka Odkazanda, která vás vždy odkáže na instagramový profil, často něco domotá. Někdy omylem, někdy naschvál, ale není o nic míň zvědavá než Hashtagín.

Kdyby se aspoň trošku učesala! Ráda napovídá a ráda přihlíží tomu, jak pracuje někdo jiný. Miluje tvoření i hudbu.

Instagramová čítanka

centrální profil

Hráli jste už někdy BINGO?

Kolikrát se vám podaří seskládat celý sloupec, řádek či dokonce úhlopříčku?

KNIHA, KDE JE #hlavní #hrdina #kluk	KNIHA #z_knihovny	KNIHA, KDE JE TĚMATEM #druhá #světová #válka	BÁSEŇ #troška #poezie	KNIHA, JEJÍŽ #obálka SE VÁM NELÍBÍ
3 POHÁDKY #pohádky	DĚTSKÝ #časopis	SCI-FI #sci-fi	KNIHA, KDE HRAJE SILNOU ROLI #přátelství	KNIHA, KTERÁ BYLA VYDÁNA #tento #rok
KNIHA, KTEROU ČETL #jeden #z #rodičů	KOMIKS #komiks	ENCYKLOPEDIE #encyklopedie	KNIHA, KDE JE V NÁZVU #barva	DENÍK #deník
KNIHA, KDE JE #hlavní #hrdinka #holka	KNIHA, KTEROU ČETL #jeden #z #rodičů	KNIHA, KTEROU MI DOPORUČIL NĚKDO Z #kamarádů	ROMÁN #román	KNIHA OD #zahraničního #autora
DETEKTIVKA #detektivka	KNIHA BÁJÍ A POVĚSTÍ #pověsti	KNÍŽKA, KTEROU MI DOPORUČÍ #paní #učitelka	#libovolná KNIHA	KNIHA, KTERÁ MÁ V NÁZVU #zvírátko

KLUB DIVNÝCH DĚTÍ

Petra Soukupová

V následující ukázce budete rozděleni do skupin.

V každé skupince bude šest členů a každý bude mít velmi důležitou roli.

Aby nenastal zmatek, bude nejlepší, abyste si vytvořili vlastní cedulky.

Každý z vás si důkladně přečte následující ukázkou a poté bude odpovídat na otázky a úkoly podle toho, jakou roli v týmu zastává. Každý ze skupiny se stává expertem na něco jiného, a proto se opravdu snažte, abyste toho dali dohromady co nejvíce!

VIZÁŽISTA odpovídá na otázky:

Jak Mila vypadá? Jaké oblečení má asi na sobě? V jaké době Mila žije? Jaké by si Mila koupila oblečení, kdyby měla neomezený rozpočet? Kolik času tráví Mila asi v koupelně?

TROŠKA EMPATIE ještě nikoho nezabila:

Jak se Mila chová? Jak se asi cítí, když si o ní ostatní myslí něco nehezkého? S jakými lidmi by asi ráda Mila trávila čas? Jak vypadá podle Mily nejlepší den? Jaké kamarády by si Mila mohla najít?

INFLUENCER odpovídá na otázky:

Dala by Mila podle vás fotky na sociální sítě? Jaké fotografie by to byly? Bude mít vůbec Mila založený účet na sociálních sítích? Jaké produkty by si Mila koupila? (#sponzorováno) Jaké youtubery by naše postava sledovala? Ve které facebookové skupině by se pohybovala?

PSYCHOLOG odpovídá na otázky:

Proč se Mila chová tak, jak se chová? Jak by se Mila naložila s výhrou 1 milion korun? Jak by Mila reagovala na pozvání do cukrárny od opačného pohlaví? Reagovala podle vás maminka na paní před obchodem přiměřeně? Má podle vás nějaká postava psychický problém? Jaký?

JAZYKOVÝ SPECIALISTA

odpovídá na otázky a plní úkoly:

Jaký je v ukázce využitý jazyk? Barevně zvýrazněte nespisovné výrazy. Jinou barvou zvýrazněte přímou řeč. Najděte slova, která by mohla ostatním činit problém na najděte jejich významy ve slovníku. Vymyslete 15 hashtagů, které dokonale shrnou celý text.

GRAFIK A FOTOGRAF plní úkoly:

Spolupracujte s ostatními. Nakreslete obrázek Mily. Vytvořte myšlenkovou mapu na téma MILA. Pište cokoli vás k ukázce napadne. Nafotěte práci svou i ostatních a tyto fotografie umístěte na neoficiální instagramový profil Petry Soukupové (od učitele dostanete přihlašovací údaje). Nezapomínejte vkládat vhodné hashtagy.

OTÁZKA PRO VŠECHNY: Myslíte si, že je Mila odvážná?

MILA

Jsem divná, já to vím. Víím to už dlouho, takže jsem si už zvykla, že se na mě lidi někdy dívají. Zvykla je možná nepřesný, protože mně to bylo vždycky jedno, jen jsem viděla, že lidi si myslí, že divná jsem.

Jednou, když jsem ještě chodila do školky, jsem měla zmrzlinu a seděla jsem na lavičce a čekala na mamku, která asi nakupovala nebo nevím, ale v tu chvíli jsem uviděla, jak po střeše toho obchodu chodí straka, a přestože tam byli nějaký lidi, tak jsem slyšela, jak ta straka klape drápkama na tom plechu, a jenom jsem ji pozorovala a ona řapala kousek jedním směrem a zase zpátky.

A najednou mi nějaká paní říká: „Holčičko, jsi v pořádku?“ A já jsem odtrhla oči od té straky a podívala jsem se na tu paní a ona ukazovala na moji ruku, v který jsem pořád držela tu zmrzlinu, ale ta zmrzlina byla už úplně rozteklá a hodně mi jí steklo na ruku a taky na šaty nebo na oblečení a taky na zem. Takže jsem tu straku asi pozorovala dýl, než jsem si myslela.

A to už se objevila mamka a ta paní na ni hned: „Je vaše holčička v pořádku? Ona tady seděla bez hnutí jakou dobu! Bylo to hrozně divný! Já jsem si prostě říkala, jestli nemá nějaký záchvat nebo co... A já říkám: „Mami, já jsem pozorovala straku támhle“ a ukážu na střechu, kde už samozřejmě tu chvíli žádná straka není.

A mamka říká té paní: „To víte, děti,“ a na mě se podívá takovým tím svým pohledem jako: Bylo tohle nutný? Ale já pokrčím rameny, já to přece nedělám schválně.

„Takže je fakt všechno v pořádku?“ říká ta paní, jakoby nám nevěřila.

„Jasně že jo,“ odsekne jí mamka. „Nebo s čím máte problém? Že se pokecala zmrzlinou?“

No tak pardon, že se starám,“ odsekne i ta bába. Mezitím mi začala být nepříjemná a takovým paním se klidně může říkat bába, říkám si v duchu, jsem ještě malá, takže se trochu bojím, aby mi mamka nepřčetla myšlenky a neviděla tam tu bábu.

„Jsi jako prase, vid“ říká mamka, ale nezlobí se a podá mi ubrousek.

„Mami, jsem divná?“ říkám v tu chvíli.

„Prosímtě, že to říká takováhle bába?“

„Ne, proto ne,“ říkám a myslím to vážně, protože já si myslím, že jsem divná, ale nevdí mi to.

„Děti ve školce mi to taky říkají,“ řeknu teda mamce.

„Který?“

„Eliška, Sofinka, Anička, Adam, Daniel, druhej Daniel, Fanda. Jo, a Johanka.“

„Tyhle všichni? A proč mi nic neřekneš“

„Já nevím. Vždyť ti to teď říkám.“

„Jsou na tebe hnusný? Hned zítra jdu za učitelkama“

„,Nejsou, mami.“

„Určitě ne?“

Vrtím hlavou, ne, nikdo na mě hnusnej není. Ještě jsme malý děti, dokonce ani Sašovi, kterej smrdí, nikdo nenadává. To začne až později, ale to já už budu zvyklá.

Nebo prostě v pohodě.

„Divná... divná je blbý slovo. To by byl každej divnej. Každěj je nějakej, někdo rád pozoruje zvířata, někdo zase třeba tancuje, proto není nikdo divnej, a ty neděláš nic hroznýho, teda kromě toho, když se celá pokydáš zmrzlinou," dělá mamka fóry a jde vyhodit ty ubrousky a taky zbytek mojí zmrzliny. Já si jdu do fontánky umejt ruce, stlačím tu vodu dole, aby až dám ruku pryč, vystříkla co nejvíc.

A ta voda mě celá postříká a mamka říká: „Jsi divná nebo co?" A smějeme se.

Ale vím, že se mě mamka jenom snaží potěšit, protože i ona si myslí, že jsem divná. Často to totiž s tátou řeší, a to není proto, že bych je poslouchala, ale je možný, že umím pozorovat věci. Jasně že nejraději pozoruju přírodní věci, ty mě baví nejvíc, lidi mě nebaví, ale když už náhodou pozoruju lidi, tak prostě hned vidím, že se někdo chová divně a rodiče, vždycky když řeší moji divnost, tak se taky chovají divně. Třeba táta za mnou přijde a bavíme se o něčem normálním, já nevím, třeba o koalách, ale vidím, že táta cvaká propiskou nebo klepe prstama o stůl anebo něco takovýho, a mamka totéž, ta zase když je nervózní, tak na mě třeba vyjede a pak se hned omlouvá taky na mě dlouze zírá, jsem si všimla.

A jednou za čas přijde jakože se skvělým nápadem jakoby nic, ale já vím, že je to jenom proto, že jsem zas udělala něco, co jsem neměla.

Jako když vymyslela, že budu chodit na chovatelskej kroužek, když mám tak ráda zvířata. Jako jo, mám je ráda, ale v kroužku je to nuda, musíme furt dělat, co nám řeknou, a vůbec si ty zvířata neužíváme. A oni mě stejně brzo vyhodí, jestli teda můžou vyhodit dítě z kroužku, protože minule jsem pustila na zahradu ježka a pak jsme ho všichni museli hodně dlouho hledat a Honza, vedoucí, na mě skoro křičel. A stejně, ježek je divoký zvíře, tak proč by si nemohl odejít do přírody.

Hlavní věc mojí divnosti je ale spíš to, že když se zabývám svýma věcmá, čas plyne jinak. Rodiče říkají, že jsem ve svém světě, což je od nich hezký, dřív říkali, že jsem se zase zamyslela, ale to nebylo moc přesný, protože já nepřemýšlím, já spíš pozoruju. No prostě když jsem ve svém světě, tak čas plyne jinak, což je vidět i na tý příhodě se zmrzlinou. A taky se někdy ztratím, protože nevnímám, kam jdu.

Před obchodem ale sama zůstat můžu, protože mamka ví, že nikam neodejdu. Ale když už jdu, tak je možný, že se ztratím. A už se taky ztratila. Hledala mě dokonce policie. Protože tehdy jsem byla fakt malá. Já si to moc nepamatuju, pamatuju si, že jsem strašně brečela, když mě najednou dojelo to policejní auto a policajti vyskočili a popadli mě. Ale pak mi táta řekl, že to tak nebylo, že mě našla souseďka, žádný policajti tam nebyli, tak nevím.

Ale proč to říkám. Asi že často čekám na mamku před obchodem. Nebo ne často, ale někdy. A dneska tam sedím a koukám na holuby a pak jim nadrobím zbytek svý svačiny. A pak si na druhou lavičku sedne starej pán, kterej hrozně oddechuje, což se nedivím, protože je teplo, já mám jen triko a sukni a on má oblek a klobouk a vůbec vypadá jako z nějakýho starýho filmu. Mezitím se holubi vnesou, to mám taky hodně ráda, když se vnesou holubi dost blízko, tak rozvíří vzduch a člověk má pocit, že do něj snad narazí, ale nikdy nenarazí. A taky miluju v zoo indonéskou džungli, kde volně poletujou kaloni, což jsou netopýři, který jedí jenom ovoce, ani ti do člověka nenarazí.

Následující ukázkou už si přečtete společně.

...ten zvuk, kterej se blíží, takže je jasný, že jdeme správně. A jdeme, protože najednou uvidíme starýho dědu v okně jedný z chatek, jak drží pušku a střílí, a to jsou ty zvuky, akorát to nezni jako střílení.

Vzduchovka," řekne Franta.

Ale na koho střílí a proč, to nejdřív nechápeme, ale když chvíli stojíme potichu, tak na strom s jeřabinama přiletí pták a prásk, děda vystřelí, pták odletí, děda si pro sebe něco říká, ale slyšet ho není.

Franta něco říká, ale já ho neposlouchám, dívám se na toho dědka, znovu si nabíjí pušku. Jak může střílet na ptáky, proč? Co mají dělat, je to jejich potrava, ať to nedělá.

„At to nedělá," řeknu nahlas a srdce mi tluče.

„Pojď pryč" řekne Franta potichu, než nás uvidí.

Ale já to nevydržím a začnu křičet: „Nechte toho! Nechte toho, to nesmíte, nechte ty ptáky být!"

A pak vidíme, jak na nás dědek namíří tu pušku, a Franta mě tahá pryč. Dědek nám nadává, ale nevystřelí po nás, a dokonce, když se o kousek dál ohlédneme, tak vidíme, že zmizel a zavřel okno.

„Co blbneš? Akorát jsi nás prozradila."

Tohle přece nemůže!"

„Jo? A k čemu ti to bylo?"

Díváme se na sebe, proč je na mě tak hnusnej, vím sama, že to bylo k ničemu, co může dítě, ale copak on by to chtěl nechat jen tak? No tak jsem nás prozradila, ale o nás přece nejde, tak to je taky jedno. A zatímco se na sebe koukáme, uslyším šramot, jako kdyby v křoví byl ježek nebo nějaký podobně velký zvíře.

„Slyšíš to?" zašeptá Franta a já kývnu, díváme se do křoví a čekáme, kdy se zvíře ukáže, ale nic se neděje, jenom pořád to šustění.

„Podíváme se," řekne zbytečně Franta, a tak rozhrneme křoví a v něm je ptáček, myslím, že je to drozd, roztahuje a stahuje křídla a točí se pořád dokola. Je to hroznej pohled, je celej od krve a otvírá zobáček a nevydá ani zvuk a asi má prostřelenej krk, má tam tý krve nejvíc. Bojí se nás, ale nemá sílu nemá sílu utéct, jen se tam tak potácí v křoví, dokud ho nechytnu do rukou. Nejdřív se snaží bránit, ale nemůže, cítím jeho malý teplý tělíčko a vím, že umírá, držím ho a on sebou divně škube.

Franta řekne: „Budeš celá od krve," ale taky toho ptáčka pohladí.

„Musíme něco udělat"

A Franta se na mě podívá, jako kdybych byla malá, a řekne: „Ale on umře, to přece vidíš."

Ale já přece vím, že má pravdu a že ho nemůžeme odnést k veterináři ani ho sami zachránit, že ten ptáček umře.

„Počkáme tu s ním, než umře“

A tak si sedneme, já držím ptáčka a on sebou zmítá. A pak je v klidu a já už si myslím, že opravdu umřel, ale najednou se zase pohne, zase se začne cukat, rozpíná křídla a nemůže nic, trápí se a bolí ho to a asi nemůže dýchat, když má v krku díru.

Měli bysme ho zabít, napadne mě, aby se dlouho netrápil, přece každý zvíře se má zabít rychle.

„Měli bysme ho zabít,“ řekne Franta, ale já neřeknu nic, protože kdo z nás by to udělal. A pták se najednou přece jenom jakoby vzpomene a spadne mi z klína a snaží se dostat pryč, pořád dělá to s těmi křídly, bojí se nás, uvědomím si, umírá a ještě se bojí nás. Měli bysme odejít, měli bysme odejít a nechat ho tu, ale nemůžeme ho tady přece takhle nechat, umře, stejně umře, nic jsem neudělala a teď se dívám na umírajícího ptáka, měli bysme ho zabít, stejně umře. Ale jak zabít, kdo z nás ho zabije? Franta, je kluk a je starší, on to udělá, já se nebudu dívat. Podívám se na Frantu a on se podívá na mě a ova v tu chvíli víme, na co myslí ten druhý.

A Franta řekne: „Já nevím, jak jinak, než ho prostě vzít kamenem nebo klackem, jednu ránu.“ Třese se mu hlas a já mu nemůžu nijak pomoci, a tak se rozhlídnu, čím zabijeme toho ptáka, kterej dál bojuje, nic nevidím, ale Franta má berle, otočím se k němu, ale Franta zase ví, na co myslím, vrtí hlavou, ne to ne. A tak hledám kámen a nejvíc na světě si přeju, aby ten pták umřel sám, než ten kámen najdeme, ale on neumře, stojíme nad ním a Franta drží kámen, dost velké na to, aby ho zabil jednou ranou. Chci říct, ať už to udělá, už chci, aby to skončilo, a Franta se nadechne a udělá krok k tomu ptákovi a já zavřu oči, jenže se nic nestane, čekám nějaký hroznej zvuk, ale Franta neudělal nic, kámen zlehka hodí do trávy, přendá si berli a řekne „Za chvíli umře, to je jasný.“ Podívám se na něj a on ještě dodá: „Promiň.“ A vrtí hlavou.

A tak jdeme pryč, po pár krocích se otočím, chci vidět, že ten pták už jen tak bude ležet a v klidu umírat nebo že už bude mrtvej, ale on se pořád zmítá. Udělám tři kroky zpátky a vezmu ten kámen a napřáhnu se, mířím na hlavu, ale netrefím se napoprvé, až napodruhý, ozve se přesně takovej zvuk, jaký jsem čekala, teď už musí být mrtvej, není to velký pták a já to udělala silou, byl už skoro mrtvej, už musí být doopravdy, ale odvalu na to, abych se podívala, nemám. Zvednu se, ptačí tělo se ani nehne, a jak se postavím, mám mžitky před očima, zavřu oči, vidím toho ptáka, asi už ho uvidím navždycky. V puse mám hořko, polknu, ale je to tam pořád, otevřu oči, Franta stojí a dívá se na mě. Přeju si, aby tam nebyl, abych se mohla rozběhnout a být pryč. Přeju si, aby se tohle nikdy nestalo.

Chci se rozběhnout na druhou stranu a nejt k němu, ale nemůžu se ani pohnout a on dojde ke mně a berli si z jedny ruky přendá do druhé, ještě přiskočí ke mně a obejmě mě. Není mi to příjemný, nechci, aby tu byl, ale když se mu chci vytrhnout, tak se nenechá. Trochu se s ním peru, ale nechci, aby spadnul, tak se nechám. Drží mě a já se rozbřečím, on mě dál drží a řekne: „Jsi skvělá, Milo, jsi fakt nejlepší na celým světě.“

Myslíte si nyní, že je Mila odvážná?